

Onderzoek naar overlast treinen in America

SP Horst aan de maas

Voorwoord

Als je aan het spoor woont, moet je rekening houden met lawaai. Het hoort er nu eenmaal bij, toch?

Zo wordt door veel mensen gedacht en dit wordt vaak hardop uitgesproken. Voor mensen die vlakbij een spoorlijn wonen ligt dat heel anders. Het wordt alsmaar drukker op de spoorlijn en de treinen worden steeds langer en zwaarder. “Het lawaai is veel erger geworden de laatste tijd” is een veel gehoorde klacht in America.

En het leed wordt alleen maar groter. ProRail kondigde werkzaamheden aan de Betuwelijn aan waardoor de geluidsoverlast nog erger zou worden. ProRail begon met de werkzaamheden op de Betuweroute. Dat is een spoorlijn voor goederentreinen die naar Duitsland loopt. Hierdoor moeten deze treinen omrijden via de Brabantroute waaraan America ligt. Het lawaai waar bewoners al jaren last van hebben, zal dus alleen maar veel erger worden. “Het is echt niet leuk meer. Je hoort een zwaar gerammel en gepiep.” zijn opmerkingen die je opvangt als je met mensen in gesprek gaat. “Isolatie voor de huizen zoals jaren geleden beloofd is niet aangebracht”, “Het lawaai bezorgt ons niet alleen een slechtere nachtrust. Het veroorzaakt ook een hoop stress en irritaties.” zijn maar een greep uit de zaken die aangeduid worden door de mensen.

Om conclusies te trekken is er onderzoek nodig naar hoe de overlast wordt ervaren door de mensen. De SP heeft daarvoor een enquête gehouden bij mensen die wonen op straten parallel aan en langs de spoorlijn. De respons was erg overweldigend, want 61% van de uitgereikte vragenlijsten (80) heeft de SP achteraf weer opgehaald. De eerste conclusie die je zodoende kunt trekken is dat het erg leeft in het dorp.

In het Rapport vind u achtereenvolgens een uiteenzetting van de redenen van toename van het aantal treinen op het traject. De resultaten op de meerkeuzevragen van de enquête, Een samenvatting van de opmerkingen uit de open vragen, conclusies aan de hand van de resultaten, een overzicht van alternatieven en middelen om overlast te beperken en tot slot vragen aan het college die de SP gaat stellen over dit onderwerp.

De SP is een politieke vereniging van en tussen de mensen en vandaar dat ze dit rapport ook heeft kunnen opstellen dankzij de input van vele gezinnen en mensen die vlak naast het spoor wonen. Dankjewel aan een ieder die heeft meegeholpen om het beeld zo breed mogelijk te maken en het onderzoek significant te laten noemen door de grote respons.

Michael Van Rengs
Voorzitter SP Horst aan de Maas

Mariet Roelofs
Raadslid SP Horst aan de Maas

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
Resultaten van de enquête.....	5
Opmerkingen uit de open vragen en toelichtingen van omwoners.....	7
Conclusies uit de enquête.....	8
Alternatieven.....	9
Vragen aan de wethouder:.....	10
Vervolgstappen na deze enquête.....	11
Bijlage (verspreidingsgebied en de vragen van de enquête).....	12

Inleiding

Betere aansluiting Betuweroute richting Duitsland

De Betuweroute is dé spoorverbinding voor het goederenverkeer tussen de havens van Amsterdam en Rotterdam, en Europa. Het treinverkeer groeit zodanig, dat er extra ruimte nodig is. Met name de aansluiting op het Europese spoornet richting Oberhausen kan beter. Daarom wordt er in Duitsland 70 kilometer extra spoor aangelegd. Ook aan de Nederlandse zijde van de grens wordt een extra spoor aangelegd. Door de werkzaamheden is de Betuweroute niet altijd volledig beschikbaar voor goederenvervoer. Dat vangt men op door onder andere treinen om te leiden. De werkzaamheden voor het 'derde spoor' tussen Emmerich en Oberhausen starten in 2016. In 2015 vonden er al voorbereidende werkzaamheden plaats. Tijdens sommige werkzaamheden kan er minder treinverkeer over de Betuweroute rijden. Tijdens deze werkperiodes worden goederentreinen omgeleid via de Brabantroute, en – in mindere mate – via het spoor in Oost-Nederland tussen Deventer en Oldenzaal. De bouw gaat zeker zeven jaar duren.

Wat merken omwonenden van deze toename?

Op de omleidingsroutes zal het tijdelijk wat drukker zijn met treinverkeer. De omgeving krijgt hierdoor mogelijk met meer geluid en trillingen te maken.

De hoeveelheid aan treinen en de zogenaamde gif treinen, die normaal gebruik maken van de Betuweroute, worden nu over het spoor Venlo-Eindhoven omgeleid. Er blijkt echter nog meer aan de hand te zijn volgens de inwoners van America. De SP krijgt steeds meer klachten binnen van de inwoners over stankoverlast door de inzet van oude blijkbaar Diesellocomotieven, forse toename van de geluidsoverlast door het grotere aantal treinen maar ook door de soort treinen. Dit gaat naar verwachting om gemiddeld extra 20 tot 25 treinen per dag.

Wat gebeurt er met de resultaten van de enquête

Nadat de mensen die mee hebben gedaan de resultaten beknopt vooraf in hun brievenbus krijgen, gaat de SP het rapport aanbieden aan de gemeenteraad van Horst aan de Maas. In het rapport staan ook tevens de vragen aan de wethouder die de SP zal stellen in de gemeenteraad. Als het resultaat van de enquête zou zijn dat er echt gegronde klachten zijn en zaken die aangepakt moeten worden, dan zal de SP de wethouder aansporen om met ProRail om de tafel te gaan zitten om deze aan te pakken. De uitkomsten hiervan zullen een goed resultaat moeten geven, want de SP Horst aan de Maas zal hier steeds aandacht voor blijven vragen.

Resultaten van de enquête

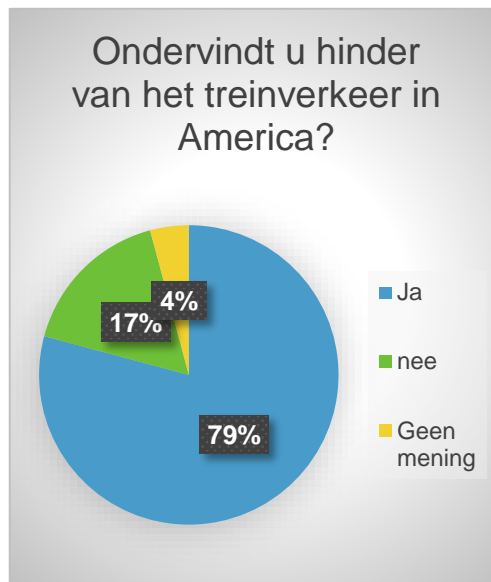
Maakt u zich zorgen over het treinverkeer in America?

Ja	36	75%
nee	11	23%
Geen mening	1	2%

Ondervindt u hinder van het treinverkeer in America?

Ja	38	79%
nee	8	17%
Geen mening	2	4%

Overweegt u te gaan verhuizen door de

overlast van het treinverkeer?		
Ja	8	17%
nee	35	73%
Geen mening	5	10%

Neemt uw woongenot af door het drukkeren treinverkeer?

Wel belangrijk	35	73%
Niet belangrijk	11	23%
Geen Mening	2	4%

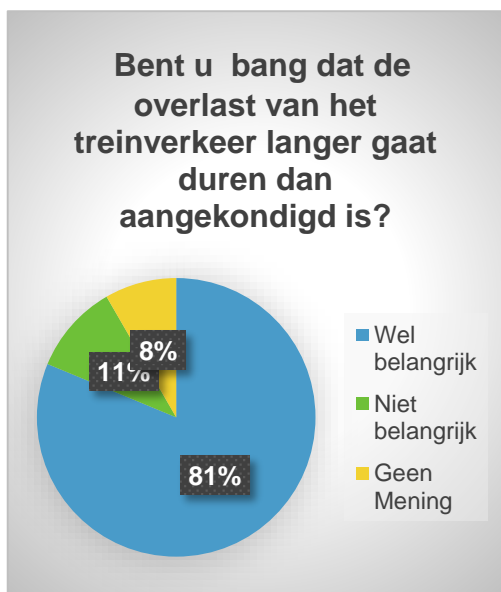

**Bent u bang dat de overlast van het
treinverkeer langer gaat duren dan
aangekondigd is?**

Wel belangrijk	39	81%
Niet belangrijk	5	10%
Geen Mening	4	8%

**Bent Uw bang dat de waarde van uw woning
daalt of dat er andere gevolgen zijn?**

Wel belangrijk	33	69%
Niet belangrijk	14	29%
Geen Mening	1	2%

Opmerkingen uit de open vragen en toelichtingen van omwoners.

De meeste opmerkingen (12 stuks) hadden te maken met de toename van het zware transport over het spoor. Goederentreinen zijn zwaar beladen, vooral de ertstreinen, en dit geeft een geluid waardoor mensen in huis niet eens een goed gesprek kunnen voeren. Naast deze zwaarte geven dezelfde mensen ook aan dat hierdoor een toename van de trillingen merkzaam is, hetgeen kan resulteren in scheuren in de muur dus waardevermindering (7 keer) en een gevoel van onveiligheid of angst dat er iets kan gebeuren. (12x)

Hiermee gepaard gaand worden ook de giftreinen genoemd, want dit geeft toch een mate van gevaar voor het dorp. Daarnaast zijn mensen er wel van overtuigd dat dit type stoffen beter per trein over het spoor kan gaan, dan dat het over de weg vervoerd zou moeten worden. De veiligheid daarvan geeft mensen helemaal grijze haren van zorg.

Het tweede punt dat opvalt is dat er blijkbaar beloften gedaan zijn in het verleden om woningen aan te passen en te isoleren. Mensen voelen zich benadeeld omdat dit klaarblijkelijk niet gebeurd is of dat men ondanks overleg met ProRail nog steeds aan de beurt geweest is voor deze geluidswerende aanpassingen. Dit geeft een gevoel van onvrede en onmacht, want in America geldt nog steeds: "beloofd is beloofd".

Derde punt is de nachtrust. Door de toename van het treinverkeer geven mensen aan slechter in slaap te kunnen vallen en erger nog wakker te worden tijdens hun nachtrust. Dit komt het sociale leven niet ten goede, want hierdoor kan het tot spanningen in het gezin komen.

De trillingen worden vaak genoemd, want kopjes rammelen bij het passeren van treinen. Daarnaast is de wetgeving omtrent deze vorm van overlast bij mensen onbekend. Wat mag wel en wat is niet meer toegestaan?

Algemeen wordt er opgemerkt dat er veel overlast is van geluid. Dit geven 12 mensen aan. Als je in de tuin zit en een gesprek wilt voeren, dan duurt het gesprek vaak drie keer zo lang en ga je van ellende maar binnen zitten, omdat het ergerniswekkend blijkt te zijn.

11 mensen geven aan geïrriteerd te raken doordat de spoorweg lang dicht is. Dit wordt in America vaker genoemd, maar nemen we niet officieel mee in de enquête omdat dit op straat wordt opgevangen en dus niet schriftelijk getoetst is. Toch geven ook in de enquête veel mensen aan dit te ervaren. Daarnaast valt het mensen op dat de treinen vaker moeten afremmen, langer zijn dan vroeger en zelfs stil staan op het spoor. Soms lijkt het wel een file van treinen op dit dubbele spoortraject. (3 keer)

Verder zijn in beperkte mate de fijnstof genoemd (door de dieseltreinen bijvoorbeeld) met de daarmee gepaard gaande angst en één persoon heeft aangedragen om eens kritisch te kijken naar geluidsarme treinen, hetgeen een verademing voor bewoners langs de spoorlijn zou zijn.

De laatste opmerking is ergernis. Blijkbaar zijn er raildempers geplaatst tot aan Griendtsveen en is men hier bij het passeren van de gemeentegrens tussen Deurne en Horst aan de Maas mee gestopt. Dit voelt als een passieve gemeente bij deze bewoner en hij geeft aan de gemeente Deurne dus zorgvuldiger en beter te werk is gegaan. Dit is voor de SP lastig te toetsen, maar een vraag aan de wethouder hierover zal wel duidelijkheid gaan geven.

Geluidswallen of platen worden aan de ene kant wel genoemd om het kabaal te verminderen, maar het uitzicht zou natuurlijk wel dramatisch worden voor mensen. Daarnaast heeft men geen

vertrouwen in het tegenhouden van geluid hiervan, omdat de transporten juist zo zwaar zijn en de hele grond mee trilt.

Tot slot, Er is één gezin verhuisd omdat ze niet meer tegen het geluid en de toename van de treinen konden. Dit is volgens de SP ook een teken aan de wand.

Conclusies uit de enquête

Er zijn veel zorgen over het treinverkeer in America. Driekwart van de mensen geeft dit aan en dus hier moet de gemeente/ ProRail echt iets mee. De hinder wordt ook als last ervaren, want bijna 80% geeft aan op welke manier dan ook hinder te ervaren van het spoor.

Het woongenot neemt ontzettend af door de toename van het treinverkeer geeft ook bijna driekwart van de mensen aan. Toch geven mensen ook aan dat verhuizen hierdoor geen optie is. Het zou interessant zijn om te onderzoeken wat hier de reden van is. Is America een mooi dorp om in te wonen? Kunnen mensen financieel gezien niet verhuizen? Of is het een andere reden om niet uit America of langs het spoor te vertrekken. De samenhang met scheuren en waardevermindering wordt namelijk wel genoemd, maar aantonen dat scheuren van treinen komen zal een lastige worden volgens de mensen.

Verder geven mensen aan dat ze bang zijn dat de overlast niet tijdelijk zou zijn, maar dat men met de nieuwe situatie zoals deze nu is verder zal moeten. Dit geeft spanning en een ontevreden gevoel, vooral omdat er weinig tot niet gecommuniceerd is met de omwonenden. Dit zou volgens velen echt beter moeten en zeker kunnen.

Trillingen zijn vervelend, veroorzaken veel geluid en geven overlast. Dit vooral door de zwaardere goederen treinen. Hierover zal ook gepraat en gecommuniceerd moeten worden met de mensen. Wat is wettelijk toelaatbaar? Wat zijn de alternatieven? Gebeurt er nog iets om de mensen te ondersteunen? De nachtrust en een gesprek in de tuin worden steeds moeilijker uitvoerbaar. Mensen schrikken wakker en kunnen de slaap niet meer vatten. Dit is ontzettend vervelend en zorgt voor spanningen overdag in relatie en/of gezin.

Gas/giftreinen door America geven gevoel van onveiligheid. Onderhoud van het spoor zou beter gedaan moeten worden. Zwaardere ertstreinen en de files op het spoor geven een algemene tendens van drukte en onveiligheid. De hamvraag hierbij is: Hoe kunnen we dit gevoel wegnemen of zal het in de toekomst anders worden? Daarnaast is de American nuchter genoeg om te accepteren dat het vervoer van gas over het spoor veiliger is dan over de weg. Één bewoner zei het wel heel typerend voor het dorp: "We hebben jarenlang gestreden om Benegas dicht te krijgen, maar we hebben nu over het spoor een vijf keer zo erge situatie ervoor terug gekregen!"

Waarom wel raildempers in de gemeente Deurne en niet in de gemeente Horst aan de Maas? Heeft onze gemeente steken laten vallen of is alles te wijten aan ProRail? Kunnen deze dempers alsnog aangelegd worden? Hoe zit het met de beloften aan mensen om de woning aan te gaan passen en te isoleren tegen het geluid? Zijn het loze beloften geweest of worden deze nog opgepakt? Gaat de gemeente de mensen tegemoet komen en alsnog huizen waarbij iets beloofd is, dit op korte termijn aanpakken?

Slotconclusie: Grote respons op de enquête en als uitslag dat meer dan driekwart van de mensen bezorgd is over het treinverkeer. Er is irritatie over het vaak gesloten zijn van de overgang. Dus de gemeenteraad moet hier iets mee. De wethouder zal echt met ProRail om de tafel moeten, maar ook met bewoners om te zoeken naar gepaste oplossingen voor dit probleem.

Alternatieven

Er zijn ter bescherming van de mensen heel wat alternatieven te vinden om de overlast te verminderen. Hieronder een opsomming van enkele van deze zaken:

Raildempers:

Een raildemper is een soort metalen blok die op de spoorstaaf wordt gemonteerd. Ze absorberen deels het geluid van voorbijkomende treinen en zorgen zo voor een stiller spoor. De gemiddelde geluidsafname is 3 db. En dat is goed nieuws voor de omgeving aangezien nu blijkt dat men wel degelijk meer last heeft van trillingen.

Geluidsschermen:

spoorwegen worden vanwege de schaarse beschikbare ruimte steeds dichter langs woon- en stiltegebieden gelegd. De geluidsoverlast neemt daardoor toe en geluidsbepalende maatregelen zijn in het kader van de Wet op de geluidshinder steeds vaker noodzakelijk.

Om verkeerslawaaai te weren, zijn er reflecterende prefab betonnen geluidsschermen.

Gevelisolatie:

Een aantal woningen zal, ondanks de aanleg van raildempers en geluidsschermen, nog te maken hebben met een te hoge geluidsbelasting. Voor deze woningen moet bekeken worden of gevelisolatie iets is.

Defecten aan de spoorlijn:

Graag controle van de spoorrails ivm defecten. Zijn er hoogte verschillen tussen de verschillende rails stukken? Dit kan extra tikgeluiden en dus trillingen veroorzaken.

Zo weten wij dat er in America defecten zijn aan de spoorrails, deze moeten gerepareerd worden zodat deze geluidsoverlast verminderd wordt en ook de veiligheidsaspecten komen hier om de hoek kijken.

Geluidsarme treinen

Kunnen er aanpassingen aan de wagons en de treinen gedaan worden, waardoor deze minder geluid veroorzaken? Zijn er as dempers of een minder krakende vering mogelijk?

De eerste twee van de bovenstaande acties heeft de gemeente Helmond samen met ProRail ondernomen ter voorzorg van het a.s drukke treinverkeer. (Werkzaamheden Betuwelijn).

Door alle maatregelen die genomen worden – raildempers en geluidsschermen samen – wordt het geluid met in totaal 5 tot 10 dB (decibel) verminderd. Een vermindering van 10 dB wordt door de mens ervaren als een halvering van het geluid. Volgens de SP dus voldoende mogelijkheden om het probleem op z'n minst voor de omwonenden te verminderen en dus zeker voor minder overlast te zorgen. Dit zal belangrijk zijn in het gesprek van de wethouder en ProRail.

Vragen aan de wethouder:

1. Waarom heeft de gemeente Horst aan de Maas niet samen met ProRail maatregelen genomen ter voorkoming van geluids/trillingen overlast net als gemeente Helmond?
2. Kan de wethouder beloven dat deze maatregelen alsnog samen met ProRail genomen worden? Geluidsdempers, geluidsschermen en gevelisolatie. En Wat zijn de kosten hiervan? Is de wethouder bereid om maatregelen te nemen tegen de geluidsproblemen die de aanwonende ervaren door bv geluidsschermen te plaatsen? Indien antwoord nee, dan graag onderbouwen waarom niet. Zo ja op welke termijn kunnen wij dit dan gaan verwachten? Valt de huidige geluidsoverlast binnen de eisen van de milieuwet?
3. Kan de wethouder beloven om samen met ProRail in overleg te gaan, dat de woningen die nog geen geluidsisolerende maatregelen hebben, deze als nog krijgen? Wat zijn de kosten hiervan? Ook bij deze vraag graag een concrete onderbouwing van het wel of niet.
4. Wil de wethouder samen met ProRail aandacht geven aan de woningen waar scheuren in zijn ontstaan ten gevolge van de treinoverlast. En opkomen voor de burgers zodat ProRail een financiële tegemoetkoming geeft?
5. Wil de wethouder samen met ProRail de gevaarlijke situatie van de spoorweg overgang (16) in America gaan bekijken? (slagbomen erg lang dicht) En samen eventuele oplossingen uitvoeren? Waarom wel of waarom niet?
6. Heeft de bouw van de Railterminal in Blerick (Trade Port) gevolgen voor steeds meer treinverkeer op de Brabantroute? Goederenvervoer verdringt zo steeds meer reizigersvervoer op de Brabant route. Zo ja, worden hier dan ook maatregelen voor genomen en welke maatregelen zijn dit dan? (geluids/trillingenoverlast) . Moeten wij hier bang zijn voor dat het gevolg is dat hier onteigend moet worden?
7. Men maakt zich duidelijk zorgen over het aantal giftreinen? Kan de wethouder hier meer duidelijkheid over geven? Hierbij graag concrete aantallen en bekende ladingen van de treinen. Wat zit erin en hoeveel?
8. Wil de wethouder in overleg gaan met ProRail, dat de reparaties aan het spoorlijn daadwerkelijk gerepareerd worden. De inwoners hebben deze vraag al bij ProRail neer gelegd, maar er wordt geen gehoor aan gegeven. Misschien dat de wethouder meer kan bereiken.
9. Kan de wethouder uitleg geven wat er concreet allemaal gaat gebeuren?
10. Wat is het tijdsplan van dit plan.
11. Hoe ziet de wethouder de veiligheidsaspecten in het hele plaatje, zie ook de vragen hierboven zoals de giftreinen en reparaties die daadwerkelijk moeten gebeuren aan de spoorlijn?
12. Het is Belangrijk dat hier goed en duidelijk gecommuniceerd wordt met de aanwonende van de spoorlijn. Kan de wethouder dit toezeggen? En hoe ziet dit Communicatieproces er dan uit?
13. Zijn er nog andere risico's, die wij nog niet genoemd hebben voor de aanwonende?

Vervolgstappen na deze enquête

Na het afnemen van de enquête is het rapport opgemaakt. In het rapport staan al enkele vervolgstappen. In deze laatste paragraaf zullen we de stappen nogmaals in het kort op sommen. De volgorde in stappen zal grotendeels de onderstaande volgorde zijn, maar het zou kunnen dat er nog tussendoor stappen toegevoegd moeten worden.

- De bewoners krijgen de grafieken en opmerkingen uit het rapport aangereikt in hun brievenbus.
- De gemeenteraad krijgt tijdens de raadsvergadering het rapport uit handen van de SP fractie en hierbij wordt in het spreekrecht aandacht gevraagd voor de opmerkingen en conclusies.
- Er wordt een exemplaar van dit rapport gestuurd naar ProRail en gevraagd om een reactie.
- De wethouder wordt gevraagd om antwoord te geven op de vragen in de vorige paragraaf.
- Er wordt een persbericht uitgebracht waarin de conclusies worden weergegeven in de plaatselijke media.
- Het rapport komt online te staan op de website www.horstaandemaas.sp.nl
- De wethouder heeft al toegezegd om een gesprek aan te gaan met omwonenden en dit zal t.z.t plaatsvinden.
- Er zal een gesprek plaats moeten tussen de wethouder en een vertegenwoordiging van ProRail.
- Na deze stappen zijn er twee mogelijkheden: Of de problemen worden serieus genomen en aangepakt en zodoende wordt de zorg en angst weggehaald. Of er gebeurt te weinig en dan zal de SP aanvullende vragen stellen en ervoor zorgen dat er communicatie plaats vindt tussen de gemeente en de omwonenden. Een actiegroep kan daarna worden opgericht om samen met de omwonenden toch een gewenst resultaat te bereiken.

Tot zover het rapport “onderzoek naar overlast treinverkeer America”. De SP hoopt dat de zorgen van de omwonenden verminderd kunnen worden en het rapport een duidelijk beeld geeft van de huidige situatie. Conclusies trekken kan pas na gedegen onderzoek. De enquête is zeker representatief en de respons heeft onze verwachtingen overtroffen. Het onderwerp leeft en zal dus ook zeker een aandachtspunt van de fractie van de SP Horst aan de Maas blijven.

Mariet Roelofs
Michael Van Rengs

Bijlage (verspreidingsgebied en de vragen van de enquête)

Waar zijn de enquêtes in de brievenbus gedaan?

De enquêtes zijn afgenomen op de *Wachtpostweg*, *Griendtsveenseweg*, *Pastoor Jeukenstraat*, *Nusseleinstraat* en *wouterstraat*. Dit zijn de straten in America die het meest in de omgeving van de spoorlijn liggen. In totaal zijn er 80 enquêtes rondgebracht, waarvan er 49 ingevuld zijn opgehaald op zaterdagmiddag of geretourneerd bij de SP.

De letterlijke vragen van de enquête waren:

1. Maakt u zich zorgen over het treinverkeer in America?

Ja / nee / geen mening

2. Ondervindt u hinder van het treinverkeer in America?

Ja / nee / geen mening

3. Overweegt u te gaan verhuizen door de overlast van het treinverkeer

Ja / nee / geen mening

4. Neemt uw woongenot af door het drukere treinverkeer?

Wel / niet belangrijk / geen mening.

5. Bent u bang dat de overlast van het treinverkeer langer gaat duren dan aangekondigd is?

Wel / niet belangrijk / geen mening

6. Bent Uw bang dat de waarde van uw woning daalt of dat er andere gevolgen zijn?

Ja / nee / geen mening

Ruimte voor aanvullende opmerkingen of toelichtingen op uw antwoorden:

.....
.....

Heeft u verder nog opmerkingen en of vragen omtrent de overlast van het treinverkeer. (Graag zo uitgebreid mogelijk invullen)?

.....
.....